

Stanislava Ferjanc, I. osnovna šola Celje

EVROPA PO DUNAJSKEM KONGRESU

UVOD

Predstavljeni učni sklop Evropa po dunajskem kongresu 1815 je čas nemira, ki sta ga med ljudi prinesla francoska revolucija in Napoleonova prevlada, zato so se zbrali na dunajskem kongresu predstavniki zmagovalnih držav in začrtali Evropo po Napoleonu.

Na učnih listih so predstavljeni različni zgodovinski viri: zemljevidi, slikovno gradi-vo (karikatura), zgodovinska besedila, ki na nazoren način prikazujejo oziroma opisujejo dunajski kongres kot zgodovinsko-politični, pa tudi družabni dogodek, vlogo diplomacije oziroma posameznikov, ki krojijo podobo Evrope po zmagi nad Napoleonom za desetletja naprej.

Prav posodobljeni učni načrt vnaša več časa za didaktične pristope, ki prinašajo novo kakovost dela učencev in njihovega znanja ter osebnojnega razvoja. Takšni didaktični pristopi omogočajo večjo aktivnost učencev – spodbujajo radovednost v zvezi z življenjem ljudi, razumevanjem zgodovinskih problemov, omogočajo poglobljanje v zgodovinske koncepte, spretnosti in veščine dela z zgodovinskimi viri, oblikovanje mnenj, raziskovanje različnih pogledov na posamezne pojave in procese, spodbujanje demokratičnih vrednot in spoštovanje kulturne raznolikosti.

S takšnim poukom si učenci pridobivajo vseživljenjske veščine, kot so ustvarjanje pogojev za boljše odnose v družini, oddelčni skupnosti, medsebojno zaupanje, strpnost in enakopravnost med spoloma. Čas, v katerem živimo, ni najbolj naklonjen družini, zato je tudi odgovornost pouka, da učence uči in nauči komunicirati in sobivati. Prav izbrani aktivni učni metodi debat in igre vlog v tem učnem sklopu prispevata k njihovi vzgoji, h kakovostnejšim odnosom v družini, v neformalnih socialnih skupinah, v oddelčnih skupnostih in tako v širši družbeni skupnosti. S takšnim učenjem jim pomagamo usvojiti, nadgraditi vseživljenjske veščine, ki jih bodo lahko posredovali naprej.

Didaktični pristopi, učnociljni in procesno-razvojni, ter aktivne učne metode z načrtnim in sistematičnim razvijanjem spretnosti in veščin dela z zgodovinskimi viri so porok za kakovostnejše in trajnejše znanje učencev, kar je tudi temeljni cilj posodobljenih učnih načrtov.

NAČRT UČNEGA SKLOPA

Tema iz učnega načrta	Vzpon meščanstva
Učni sklop iz učnega načrta	Evropa po dunajskem kongresu
Standardi znanja iz učnega načrta	<p><u>Vsebinski standard znanja iz UN, str. 35.</u> Učenec/učenka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primerja politični zemljevid Evrope v času Napoleona in po dunajskem kongresu ter pojasni razlike in vzroke zanje. <p><u>Procesni/proceduralni standardi znanja iz UN, str. 39.</u> Učenec/učenka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvije spretnosti časovne in prostorske predstavljalnosti, - razvije spretnost zbiranja in izbiranja informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature v različnih medijih, - razvije možnost preproste analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz različnih zgodovinskih virov in literature,

	<ul style="list-style-type: none"> - razvije spretnost iskanja zgodovinskih virov in literature z IT, - razvije zmožnost kritične presoje zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov z uporabo večperspektivnih zgodovinskih virov in literature, - razvije zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj, stališč, izvernih predlogov in rešitev, - razvije sposobnost samostojnega izbiranja in odločanja ter svoje poglede na zgodovino, - razvije dovzetnost za različne poglede na zgodovino oz. interpretacije zgodovine ter razume, zakaj se pojavijo, - razvije spretnost različnih oblik komunikacije (ustno, pisno, grafično, ilustrativno, z IT).
Operativni procesni/ kompleksni cilji učnega sklopa (zapisani so konkretno, vključujejo vsebine, spretnosti, zmožnosti, miselne procese)	<p><u>Vsebinski konkretni cilji so, da učenec/učenka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - analizira vzroke in posledice sprememb pred dunajskim kongresom in po njem, - navede vzroke za dunajski kongres in ovrednoti njihov pomen, - razloži, kako se je spremenil evropski zemljevid po dunajskem kongresu, - opiše spremembe, ki jih je dunajski kongres uvedel v Evropi. <p><u>Proceduralni konkretni cilji so, da učenec/učenka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - spretnost prostorske predstaviteljivosti razvije, tako da ob zgodovinskem zemljevidu (atlasu) analizira politične spremembe v Evropi pred in po dunajskem kongresu, - spretnost časovne predstaviteljivosti razvije, tako da se z igro vlog vživi v predmarčno dobo, - razvije spretnosti zbiranja in izbiranja informacij in dokazov iz pisnih virov in slikovnega gradiva, - razvije zmožnost analize, sinteze in interpretacije uporabnih in verodostojnih informacij in dokazov iz izbranih pisnih in slikovnih zgodovinskih virov, - razvije zmožnost oblikovanja samostojnih sklepov, pogledov, mnenj in stališč, - razvije spretnost različnih oblik komunikacije (ustno, pisno, z IT - powerpoint). <p><u>Odnosni konkretni cilji je, da učenec/učenka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - razvije dojemljivost za vrednote, pomembne za življenje v sodobni demokratični družbi: strpnost v medsebojnih stikih in odnosih, spoštovanje različnosti in drugačnosti, medsebojno sodelovanje, spoštovanje človekovih pravic in demokratičnega državljanstva na primerih iz predmarčnega obdobja.
Ključni koncepti	<ul style="list-style-type: none"> - <u>temeljni zgodovinski koncepti:</u> dunajski kongres, sveta aliansa, restavracija, legitimnost; - <u>koncepti za globlje razumevanje:</u> vzroki in posledice, podobnosti in razlike, spremembe in kontinuiteta; - <u>koncepti, ki izhajajo iz narave zgodovinske vede:</u> kronologija, dokazi iz zgodovinskih virov, interpretacija.
Medpredmetne povezave	Geografija, glasbena vzgoja, likovna vzgoja.
Medpredmetne teme (KIZ, informatika, kulturna vzgoja)	Kulturna vzgoja, informatika.
Učna diferenciacija in individualizacija glede na učne stile (A, V, K)	<p>* Kaj so bo diferenciralo in individualiziralo?</p> <p>a) elementi kurikula (učni cilji in vsebine),</p> <ul style="list-style-type: none"> - ob zemljevidu (zgodovinski atlas, učbenik, nema karta) pojasni spremembe meja po dunajskem kongresu; - ob slikovnem gradivu predstavi in opiše dogajanje na kongresu in po njem ter vodilne osebnosti v evropskih državah, <p>b) didaktični pristopi,</p> <ul style="list-style-type: none"> - sodelovalno učenje, - metoda dela s slikovnim in grafičnim gradivom, - metoda dela z zgodovinskim besedilom, <p>c) učne faze</p> <ul style="list-style-type: none"> - obravnava nove učne snovi, - predstavitev.
Didaktični pristopi	<ul style="list-style-type: none"> - Učnocijni in procesno-razvojni pristop (načrtovanje dejavnosti za učence v povezavi s cilji), - aktivne učne oblike: sodelovalno učenje (individualna, skupinska, delo v dvojicah),

	<p>- aktivne učne metode: metoda razlage, metoda pogovora, metoda demonstracije, metoda grafičnih izdelkov, metoda izkustvenega učenja, metoda dela z zgodovinskimi besedili, metoda dela s slikovnim gradivom, igra vlog,</p> <p>- uporaba novih tehnologij: računalnik, LCD-projektor, e-gradivo: http://www.svarog.si/zgodovina/3/index.php?page_id=7549 (dostop: 12. 10. 2012).</p>
Naslovi delovnih listov	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dunajski konfres 1814-1815, 2. Diplomatska dejavnost dunajskega kongresa, 3. Obnova starega reda, 4. Igra vlog - dramtizacija: Dunajski kongres 1815 - mirovni festival.

POTEK UČNE URE

V uvodu v učno se lahko spodbudi motivacijo učencev na različne načine. Učencem se tako lahko predvaja posnetek dunajskega valčka Johana Straussa ml. Na lepi modri Donavi (dostopno na: <http://www.youtube.com/watch?v=FaxTRX9oAV4&feature=related> ali <http://www.youtube.com/watch?v=Z6YkyO5YzrA&feature=related> (dostop: 12. 10. 2012)).

Učenci lahko preberejo, katere so sestavine sacher torte na <http://okusno.je/recept/sacher-torta>, lahko se poglobijo v zgodovino nastanka torte na <http://tvojportal.si/component/content/article/7867-v-zgodovino-je-priel-pri-16letihizumitelj-sacher-torte-namre-.html> (oba dostopa: 12. 10. 2012). Torto lahko poskusijo tudi sami speči v okviru medpredmetne povezave z gospodinjstvom ali doma.

Učencem se lahko predvaja tudi slike Hofburga, dostopne na <http://www.youtube.com/watch?v=fyGPi-Mch5Y> (dostop: 12. 10. 2012).

Ob posnetkih glasbe in analizi slikovnega in pisnega gradiva se v pogovoru napove učne cilje, razloži potek učne ure in razdeli delovne liste.

V osrednjem delu učne ure učenci, razdeljeni v skupine, rešujejo naloge na delovnih listih. Pri tem poudarijo vzroke za dunajski kongres in razložijo, kako se je spremenil evropski zemljevid po dunajskem kongresu. Učenci tako primerjajo in analizirajo zemljevida iz zgodovinskega atlasa, ki se nanašata na Evropo v drugi polovici 18. stoletja in na Evropo po dunajskem kongresu (1815–1848). Pri tem so pozorni na:

- obseg Avstrijskega cesarstva,
- obseg Prusije,
- obseg Rusije,
- spremembo oblasti v slovenskih deželah.

V nadaljevanju obravnave učne snovi učenci analizirajo karikaturo z naslovom Na kongresu so se zbrali vsi pomembni evropski vladarji. Pri tem so pozorni, da:

- naštejejo oziroma prepoznajo predstavnike držav, ki so se udeležili kongresa,
- poimenujejo vodilnega predstavnika ob mizi in navedejo razloge za svojo odločitev,
- s pomočjo literature in spletnih strani poiščejo podatke o kraljih, ki so v času dunajskega kongresa vodili najpomembnejše evropske države.

Nato učenci opišejo spremembe, ki jih je dunajski kongres uvedel v Evropi, in sicer:

- Na zemljevidu Evrope vrišejo spremembe meja po dunajskem kongresu in napišejo imena držav.
  - S pomočjo teksta v učbeniku izpolnijo preglednico, kako je Metternich in dunajski kongres predvidel rešitve tedanjih evropskih problemov.
  - Ob zgodovinskih virih analizirajo enotnost zaveznic pri sprejemanju pomembnih odločitev.
  - S pomočjo zgodovinskega vira navedejo družbene sloje, ki so podpirali sklepe dunajskega kongresa, in tiste, ki se s sklepi niso strinjali, in pojasnijo zakaj.
- Sledi poročanje skupin in zapis ključnih ugotovitev v zvezke.

Za zaključek učne ure se izvede igra vlog – dramatizacija z naslovom Dunajski kongres 1815 – mirovni festival. Pri načrtovanju in izvedbi si lahko pomagamo s priročnikoma:

- Karba, Pavla (1996). Zgodovina v šoli drugače. Ljubljana: DZS, ali s člankom v Zgodovini v šoli, III. letnik, številka 3, 1994, str. 25–29.
- Mrevlje, Božidar (1999). Rojstvo moderne Evrope (1700–1815). Priročnik za učitelje zgodovine v osnovni šoli. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 40–46.

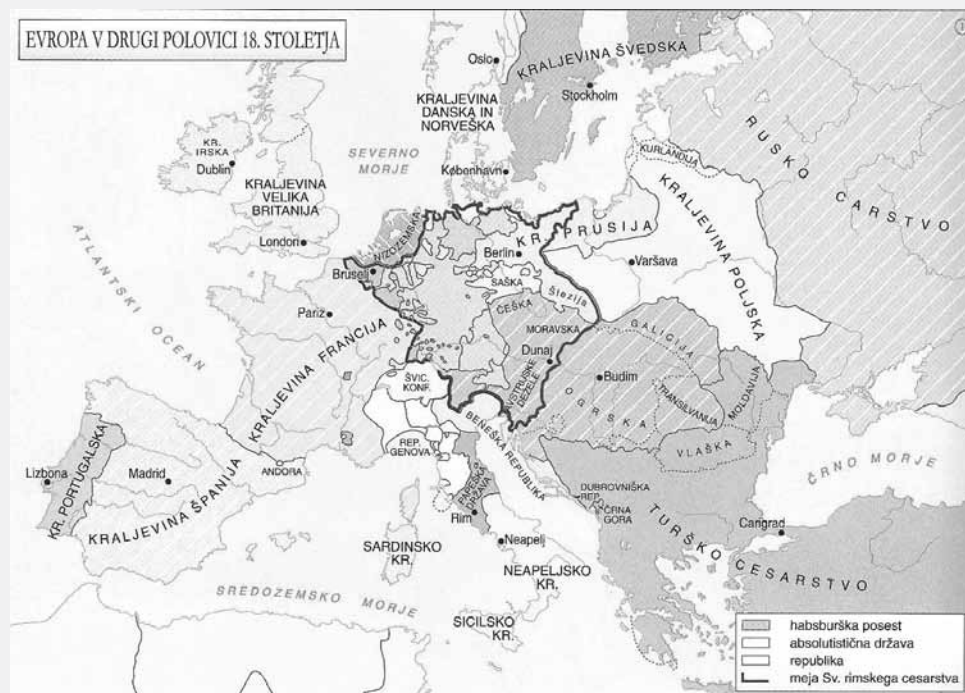
V nadaljevanju navajamo delovne liste, ki so jih reševali učenci med sodelovalnim učenjem. Za izvedbo pouka se načrtuje dve učni uri (blokura). Dramatizacijo pripravijo učenci v obliki domačega dela in jo izvedejo pri tretji učni uri.

DELOVNI LIST 1: DUNAJSKI KONGRES 1814–1815

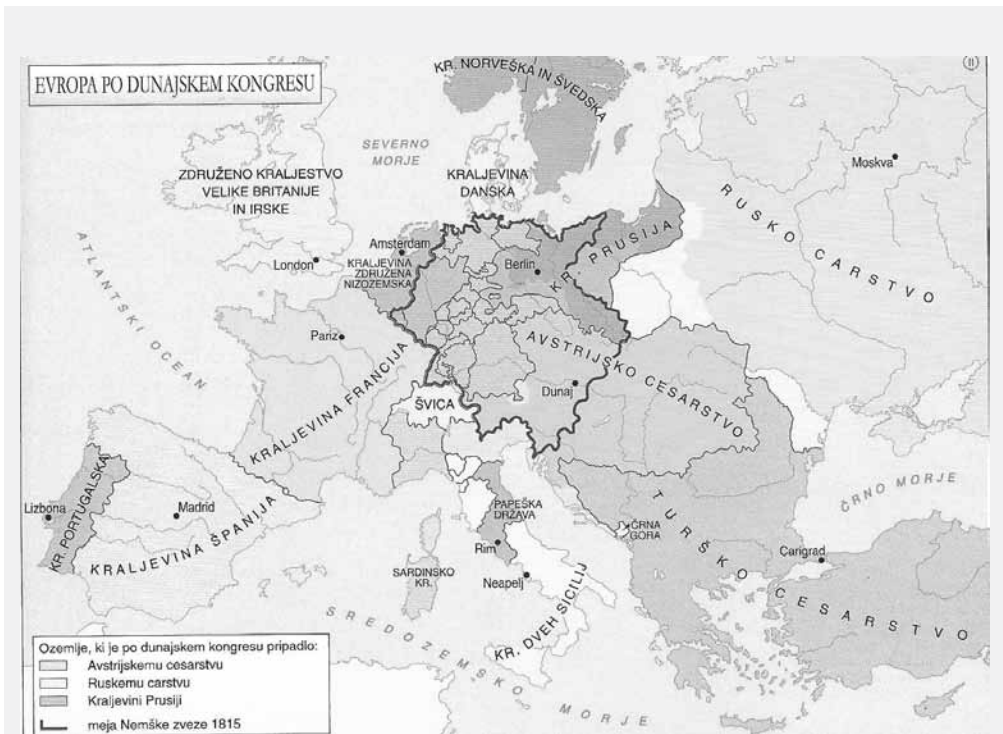
Evropa pred dunajskim kongresom in po njem

Razmisli in odgovori na zastavljena vprašanja.

- Primerjaj in analiziraj oba zemljevida v zgodovinskem atlasu: Evropa v drugi polovici 18. stoletja in Evropa po dunajskem kongresu z vidika ozemeljskih sprememb in dopolni preglednico. Pozoren bodi na:
  - obseg Avstrijskega cesarstva,
  - obseg Prusije,
  - obseg Rusije,
  - zgodovinske (slovenske) dežele.

(Vir zemljevida: Mali zgodovinski atlas. Ljubljana: Modrijan, str. 44 (Evropa v drugi polovici 18. stoletja).)

(Vir zemljevida: Mali zgodovinski atlas. Ljubljana: Modrijan, str. 47 (Evropa po dunajskem kongresu).)

Države	Ozemeljske spremembe po dunajskem kongresu
Avstrijsko cesarstvo	
Prusija	
Rusija	
Slovenske dežele	

b) S pomočjo zgodovinskega vira pojasni vzrok, zakaj so se evropski državniki zbrali na kongresu na Dunaju.

Vir 1:

»Evropa, ki se je po svojih vladarjih in diplomatih zbrala na dunajskem kongresu, mora pri razdeljevanju ozemelj in spreminjanju teritorialnih meja pustiti v nespremenjeni obliki vse to, kar je obstajalo pred začetkom revolucijskih vojn, to je pred letom 1792.«
 (Mrevlje, B. (1999). *Rojstvo moderne Evrope (1700–1815)*. Priručnik za učitelje zgodovine v osnovni šoli, Zavod RS za šolstvo, str. 105.)

Vir 2:

»Ravnoteže ali ravnovesje oblasti je sistem, ki so ga določile države, živeče druga ob drugi ali v bolj ali manj tesnih odnosih. Pri tem sistemu ne sme nobena država kršiti neodvisnosti ali bistvenih pravic druge države, ne da bi naletela na odpor, s tem pa bi sama zašla v nevarnost.«
 (Cvirn, J., Studen A. (2004). *Zgodovina 3. Učbenik za 3. letnik gimnazije*. Ljubljana: DZS, str. 5.)

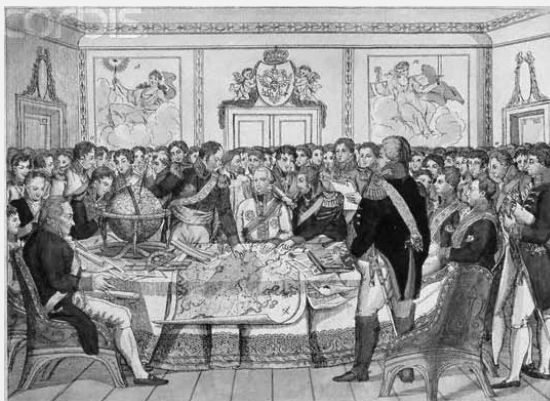

DELOVNI LIST 2: DIPLOMATSKA DEJAVNOST DUNAJSKEGA KONGRESA

Oglej si sliko, preberi pisne vire in odgovori na vprašanja.

- a) S pomočjo slike Glavni udeleženci dunajskega kongresa in virov 3, 4 in 5 poimenuj vodilne osebnosti kongresa. Ovrednoti njihovo vlogo na kongresu in navedi razloge za svojo odločitev.

Glavni udeleženci dunajskega kongresa.

(<http://www.nobility-association.com/congress%20of%20Vienna%202.jpg> (dostop: 12. 10. 2012).)

Vir 3:

Mnenja Dunajčanov o udeležencih kongresa:

»Ruski car ljubi za vse, danski kralj govori za vse, pruski kralj misli za vse, württenberški je za vse, bavarski pije za vse, avstrijski cesar pa plača za vse.«

(Mirjanič, A. et al. (2006). Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino za 8. razred osnovne šole. Ljubljana: Založba Rokus, str. 98.)

Vir 4:

»Od začetka si je Metternich zamislil dunajski kongres ne samo kot zbor sil, ki so se srečale, da bi združile Evropo, ki so jo razcepile vojne in osvojitve, ampak kot bleščeči mirovni festival, ki naj bi nakazoval začetek nove dobe.«

(Cvirn, J., Studen, A. (2010). Zgodovina 3. Učbenik za tretji letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, str. 6.)

Vir 5:

Nadvojvoda Janez je dogajanje na kongresu opisal z besedami:

»Nič drugega, samo obiski in vračanje obiskov. Gostije, ognjemeti, baklade. Zadnjih osem ali deset dni sploh nisem bil sposoben za delo; kakšno življenje!«

(Cvirn, J., Studen, A. (2010). Zgodovina 3. Učbenik za tretji letnik gimnazije. Ljubljana: DZS, str. 6.)

Osebnosti:	Vloga:

- b) S pomočjo svetovnega spleta in literature poišči podatke in slikovno gradivo o vodilnih udeležencih kongresa in jih predstavi s pomočjo powerpointa. V predstavitvi predstavi tiste dogodke, po katerih se jih bo zgodovina spominjala.

Ruski car

Habsburški cesar

Vodilne osebnosti kongresa

Metternich

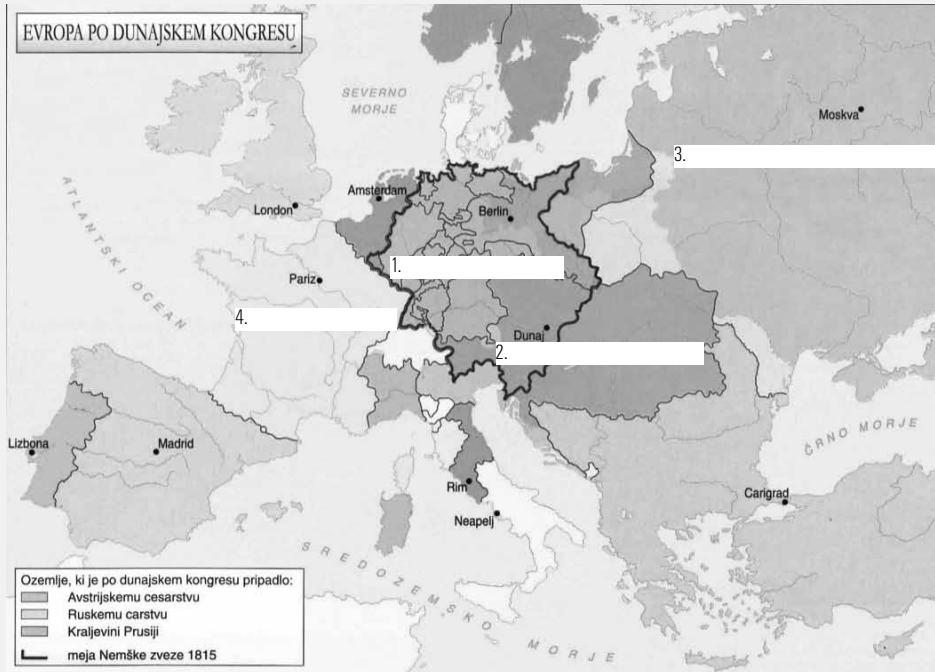
Pruski kralj

Talleyrand

DELOVNI LIST 3 – OBNOVA STAREGA REDA

Analiziraj zemljevid in pisne vire ter odgovori na vprašanja.

a) S pomočjo zgodovinskega atlasa in učbenika vrši v nemo karto Evropa 1815 imena držav in nove meje v Evropi.

(Prirejeno po: Mali zgodovinski atlas. Ljubljana: Modrijan, str. 47 (Evropa po dunajskem kongresu).)

b) S pomočjo učbenika in zgodovinskega vira 6 v preglednico napiši in pojasni predvidene rešitve za ohranitev trajnega miru v Evropi.

Vir 6:

Vloga Metternicha:

»Metternichovo politično prepričanje je izviral iz časov pred francosko revolucijo. Bojeval se je proti vsem ustavnim in narodnim gibanjem. V notranji politiki se je zatekal k represiji in proti vsem demokratičnim pobudam nastopal s cenzuro, policijo in ovajanjem.«

(Spremenili so svet. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005.)

Problem:	Sklepi dunajskega kongresa – rešitve:

c) S pomočjo zgodovinskega vira 7 pojasni enotnost zaveznic pri sprejemanju odločitev. Navedi države, ki jim Metternich ni zaupal in pojasni zakaj?

Vir 7:

Metternichova ocena o:

1. besedilo:

»Nestalen značaj ruskega vladarja, ki ga vsaka malenkost razžali in ki njegove naklonjenosti ne moreš kupiti s še takimi žrtvami, skrajno otežuje nam kakor tudi drugim državam resno in trdno prijateljstvo z ruskim carstvom. Ker razpolaga z notranjimi viri, ki jih druge civilizirane države ne poznajo, ker ima možnost, da se brez škode odreče zavezništvu in preneha z vsako vojno, tako da odpokliče svoje čete, bo Rusija zaradi svojega geografskega in političnega položaja vedno ognjišče nevarnosti, zlasti pri takem vladarju, ki ne pozna trdnih principov, ki se ravna samo po kapricah in trenutnih okoliščinah.«

2. besedilo:

Aleksandrova ocena o:

»Metternich je lažnivec in izdajalec, Avstrija je nedvomni zaveznik vsakega sovražnika, ki bi hotel napasti Rusijo.«
(Mrevlje, B. (1999). *Rojstvo moderne Evrope (1700–1815). Priročnik za učitelje v osnovni šoli*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, str. 109 in 110.)

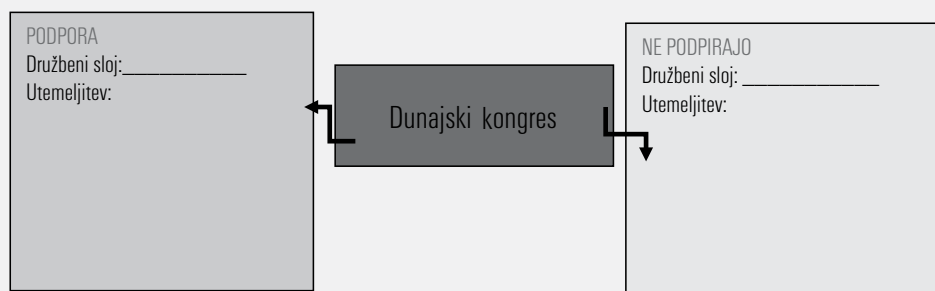
Vir 8:

3. besedilo:

»Ko so se ministri srečali v sredo 25. januarja zvečer, da bi razpravljali o perečih problemih, je Metternich nenadoma namignil, naj sprejmejo Caulaincourtovo ponudbo za premirje in začnejo mirovne razgovore /.../. Nasprotovali so mu Rusi in Prusi. Zavrnil ga je tudi Castlereagh /.../.

(McGuigan, D. G. (1980). *Metternich in vojvodinja*. Ljubljana: CZ, str. 301.)

č) S pomočjo učbenika navedi družbene sloje, ki so podpirali sklepe dunajskega kongresa, in tiste, ki teh sklepov niso podpirali. Utemelji zakaj.

- S pomočjo zgodovinskega vira 9 pojasni, kakšna je vloga mednarodnih konferenc in kongresov pri reševanju napetih mednarodnih razmer. Kako trajne so take rešitve?

Vir 9:

D. G. McGuigan je pisala v delu *Metternich in vojvodinja*:

»Najvažnejša pridobitev dunajskega kongresa pa je bila tale: mogočen dokaz, da se dajo težki mednarodni problemi lažje reševati z diplomacijo kot pa z orožjem.«

(McGuigan, D. G. (1980). *Metternich in vojvodinja*. Ljubljana: CZ, Ljubljana, str. 701.)

Pojasnilo:

DELOVNI LIST 4 – DUNAJSKI KONGRES 1815 – MIROVNI FESTIVAL

a) Igra vlog – dramatizacija: Dunajski kongres 1815 – mirovni festival

Učenci si med seboj v skupini določijo in razdelijo vloge za dramatizacijo.

Izdelajo načrt oziroma razdelitev nalog:

- oblikovanje besedila,
- učenje besedila,
- priprava in izbor ter izdelava scene,
- igranje vlog.

SKLEP

Pri pripravi učne teme sem si zadala cilj, da učencem predstavim učne vsebine tako, da jih razumejo kot nekaj uporabnega, zelo koristnega za življenje v sodobnem času. Ob tem jih navajam na kritično mišljenje, na samostojno interpretacijo zgodovinskih dogodkov, pojavov in procesov.

Operativni cilji vključujejo vsebinska znanja, ki odstirajo znanje in razumevanje časa prve polovice 19. stoletja in spoštovanja človekovih pravic. Proceduralna znanja vključujejo spretnost izbiranja, analize, sinteze, kritične presoje, uporabe vrednosti informacij iz zgodovinskih virov, spretnost argumentiranja ter različnih oblik komuniciranja – tudi priprave igre vlog in vživljanja v osebnosti tistega časa. Tako pripravljene naloge zahtevajo od učencev različne miselne procese, pouk pa omogoča razvijanje ključnih kompetenc kot so: učenje učenja – razvijanje veščin in spretnosti z uporabo različnih zgodovinskih virov in samorefleksijo, sporazumevanje v maternem jeziku – učenci razvijajo kompetenco z ustrezno rabo zgodovinske terminologije, različne oblike ustne in pisne komunikacije – utemeljevanje, pojasnjevanje in pisne komunikacije, kot sta zapis na učnem listu in dramatizacija.

LITERATURA IN VIRI

- Cvirn, J., Studen, A. (2004). Zgodovina 3. Učbenik za tretji letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.
- Kastelic, A., Končan, B. (2001). Zgodovina 3. Delovni zvezek. Ljubljana: DZS.
- Holz, E., Costa, H. (1997). Ljubljanski kongres. Ljubljana: Nova revija.
- Tavčar, I. (1999). Izza kongresa, Ljubljana: Državna založba Slovenije.
- Zgodovina v šoli, III. letnik, 1994, številka 3, Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, str. 25–29.
- Mrevlje, B. (1999). Rojstvo moderne Evrope (1700–1815). Priročnik za učitelje zgodovine v osnovni šoli. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Spremenili so svet. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2005.
- McGuigan, D. G. (1980). Metternich in vojvodinja. Ljubljana: CZ.
- Mirjanič, A. at al. (2006). Raziskujem preteklost 8. Učbenik za zgodovino za 8. razred osnovne šole. Ljubljana: Založba Rokus.
- Vovko, A. (1996). Nasmejana zgodovina. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Cvirn, J., Studen, A. (2004). Zgodovina 3. Učbenik za tretji letnik gimnazije. Ljubljana: DZS.
- Posodobitev pouka v gimnazijski praksi. Zgodovina. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 2010. Dostopno na: http://www.zrss.si/projektiess/gradiva/posgim/GRA_Zgodovina_CD.pdf (dostop: 12. 10. 2012).
- Mali zgodovinski atlas. Ljubljana: Modrijan, 1999.

POVZETEK

V prispevku je predstavljen učni sklop Evropa po dunajskem kongresu. Tema sodi v obvezne vsebine posodobljenega učnega načrta. Posodobljen učni načrt prinaša prednosti v aktivni vlogi učencev, ki se odražajo v višji ravni pozornosti, interdisciplinarnem pogledu na znanje, učinkovitejšem razvijanju spretnosti analiziranja, sintetiziranja, komuniciranja ter celostnega pogleda na obravnavano snov. Kakovost poučevanja je boljša, pouk pestrejši, fleksibilnejši in večja ciljna naravnost.

Delo z zgodovinskimi viri sodi med metode izkustvenega učenja, saj omogoča samostojno izkušnjo z metodami zgodovinskega raziskovalnega dela. Tako so zgodovinski viri uporabljeni kot vir znanja, ki s pomočjo analize omogočijo ugotavljanje dejstev, dokazov o zgodovinskih dogodkih, pojavih, procesih. Tisto, kar učenci samostojno preizkusijo, si tudi bolj zapomnijo, kar je poudarek pri izkustvenem učenju.

Učenje zgodovine je za učence večji izziv, če je učenje avtentično in izkustveno. Avtentično učenje se izvaja z uporabo posameznih didaktičnih pristopov, kot so sodelovalno učenje, delo z zgodovinskimi viri, projektno delo, timsko delo ipd. Tako mora avtentična učna ura omogočiti problemski pristop, kar je razvidno iz aktivnosti in nalog. Učenci morajo razložiti, ovrednotiti oziroma oblikovati svoje mnenje ali stališče na temelju podatkov, dokazov, dejstev iz zgodovinskih virov. Pri takšnem učenju so v ospredju aktivni učenci, učitelj pa jih vodi, usmerja, spodbuja, spremlja in nudi pomoč ter skrbi za povzemanje znanja, izpostavljanje bistva in za poglobljeno razumevanje znanja.